

www.hi.lt/lt/vsps-r-statistine-informacija.html

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai 2017 metais

2018

HIGIENOS INSTITUTAS
VISUOMENĖS SVEIKATOS TECHNOLOGIJŲ CENTRAS

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai 2017 metais

Vilnius

Turinys

1. Santrumpos	3
2. Įvadas.....	4
3. Teisinis pagrindas	4
4. Registro statistiniai duomenys.....	6
4.1. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų skaičius ir pasiskirstymas pagal įstaigas	6
4.2. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes ir lytį.....	10
4.3. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų išsilavinimas.....	11
4.4. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal užimtus etatus	14
4.5. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal apskritis ir savivaldybes....	15
4.6. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų užsienio kalbų mokėjimas ir dalyvavimas kvalifikacijos tobulinime	19
4.7. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų kaita.....	21
5. Apibendrinimas	21
6. Literatūros šaltiniai	23

1. Santrumpos

SVSB – savivaldybių visuomenės sveikatos biurai

SVSPĮ – specializuotos visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos

NVSC – Nacionalinis visuomenės sveikatos centras

SAM – Sveikatos apsaugos ministerija

VSPSR – Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų registras

2. Įvadas

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų registras sukurtas įgyvendinant Europos Sąjungos paramos projektą „Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų rengimo, kvalifikacijos kėlimo ir tobulinimo, poreikio planavimo sistemos sukūrimas“. Įgyvendinant projektą buvo atlikta visa eilė tyrimų ir studijų, vyko suinteresuotų grupių diskusijos, kurių metu nustatytas visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose dirbančių specialistų žinių ir įgūdžių trūkumas, kvalifikacijos tobulinimo netolygumai, tobulinimosi renginių pasiūlos trūkumas, neplaningas visuomenės sveikatos žmogiškųjų išteklių poreikis ir rengimas. Visuomenės sveikatos specialistai – vieninteliai sveikatos sektoriaus specialistai, kurie neturėjo efektyvios apskaitos sistemos (kasmet rankiniu būdu buvo renkama informacija Lietuvos sveikatos statistikai apie žmogiškuosius resursus). Visuomenės sveikatos priežiūros sistemoje vyksta nuolatiniai pokyčiai (pvz., pasikeitus teisės aktams ugdymo įstaigos pradėjo vykdyti visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas, nuolat vyksta įstaigų reorganizacijos), todėl nuolat iškyla aktualių duomenų apie žmogiškuosius išteklius turėjimo ir planavimo poreikis.

3. Teisinis pagrindas

Registras įsteigtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. 1207 „Dėl žinybinio Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų registro įsteigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir veiklos pradžios nustatymo“.

Registro paskirtis – registruoti, rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti informaciją apie visuomenės sveikatos priežiūros specialistus ir teikti Registro duomenis fiziniams ir juridiniams asmenims, atlikti kitus Registro duomenų tvarkymo veiksmus. Registre duomenys kaupiami nuo 2016 m. lapkričio mėn., pasirašius Registro priėmimo ir tinkamumo eksploatuoti aktą, oficialiai įteisinantį Registro veiklos pradžią.

Registro objektas – specialistai, atliekantys visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose. Registruojami visi specialistai, vykdantys visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas, nepriklausomai nuo jų įgyto išsilavinimo (biologai, chemikai, fizikai, psichologai, edukologai, sociologai ir kt.).

Registro valdytoja yra Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerija, tvarkytojai – Higienos institutas, kuris tvarko visų visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų specialistų duomenis, ir Lietuvos nacionalinei sveikatos sistemai priklausančios visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos (toliau – visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos), kurios atsakingos už savo įstaigos darbuotojų duomenų tvarkymą. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 24 straipsnis

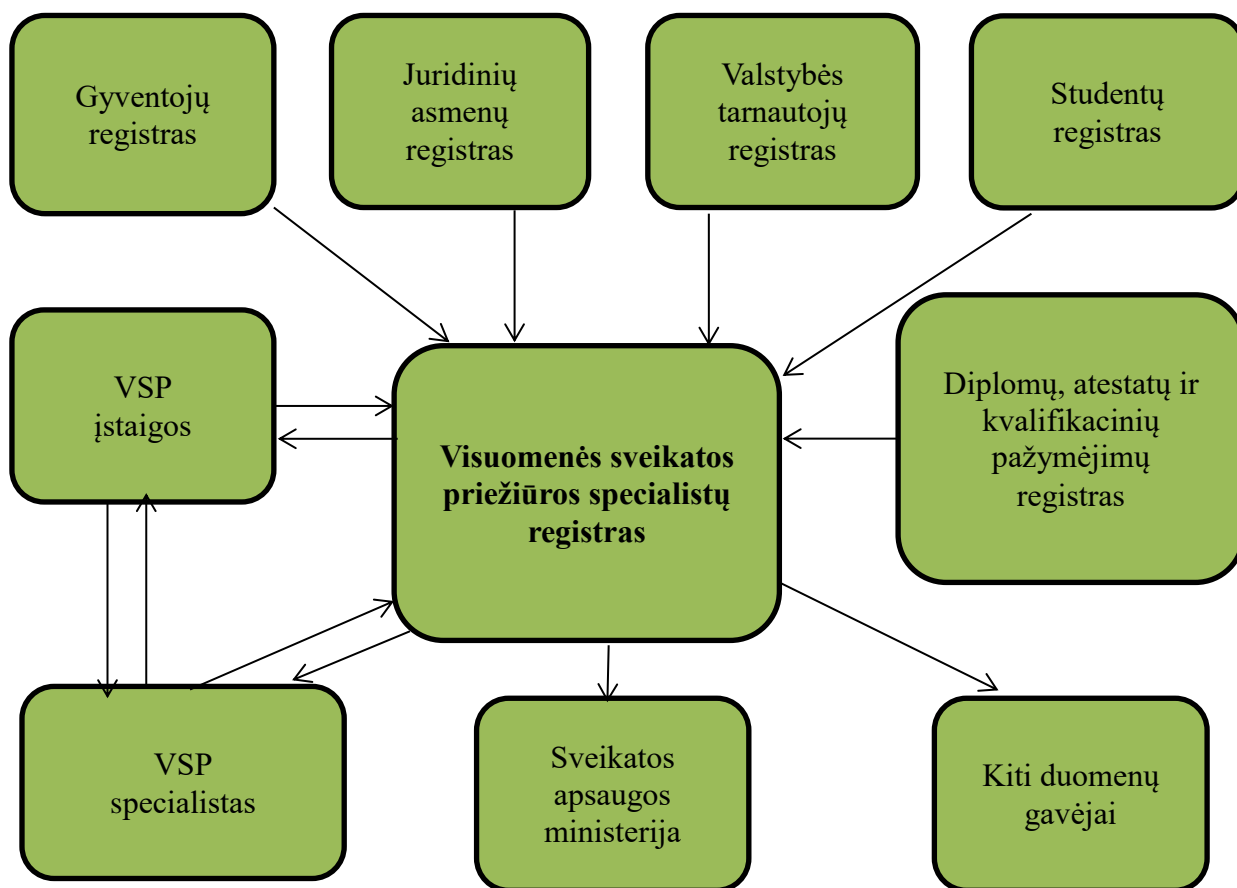
(„LNSS valstybės ir savivaldybių visuomenės sveikatos priežiūros biudžetinių įstaigų nomenklatūra“) apibrėžia visuomenės sveikatos priežiūros įstaigas, kurioms priklauso savivaldybių visuomenės sveikatos biurai, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras ir specializuotos visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos (Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija, Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras, Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras, Valstybinis psichikos sveikatos centras, Radiacinės saugos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras ir Higienos institutas).

Kiekviena įstaiga paskiria įgaliotą (-us) asmenį (-is) įstaigos darbuotojų duomenims tvarkyti. 2016 m. Registro duomenis tvarkė 69 įgalioti asmenys, 2017 m. – šiek tiek daugiau (83). Tvarkytojai į Registrą suveda pagrindinius duomenis apie specialistus (demografinius, išsilavinimo, studijų duomenis, darbovietės informaciją). Informaciją Registrui gali teikti ir patys specialistai, prisijungdami prie savo paskyros adresu <https://vspsr.hi.lt> (1 pav.). Jie turi galimybę peržiūrėti savo paskyrą, siųsti prašymą taisyti duomenis, užpildyti trūkstamus duomenis (užsienio kalbų mokėjimą, narystę profesinėse organizacijose, dalyvavimą tobulinimo renginiuose ir kvalifikacijos tobulinimosi poreikį ateinantiems metams), gauti savo duomenų Registre išrašą.

1 pav. Internetinė prieiga prie Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų registro

Registras gauna reikalingus duomenis iš kitų susijusių registrų: Gyventojų, Juridinių asmenų, Valstybės tarnautojų, Studentų, Diplomų, atestatų ir kvalifikacinių pažymėjimų. Registro duomenų tvarkymo schema pateikta 2 paveiksle.

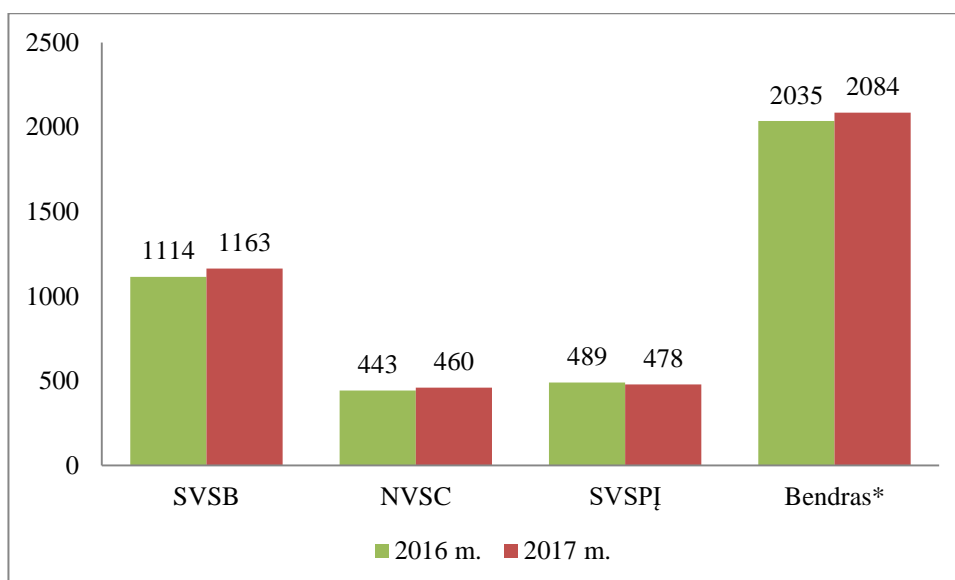
2 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų registro duomenų tvarkymo schema

4. Registro statistiniai duomenys

4.1. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų skaičius ir pasiskirstymas pagal įstaigas

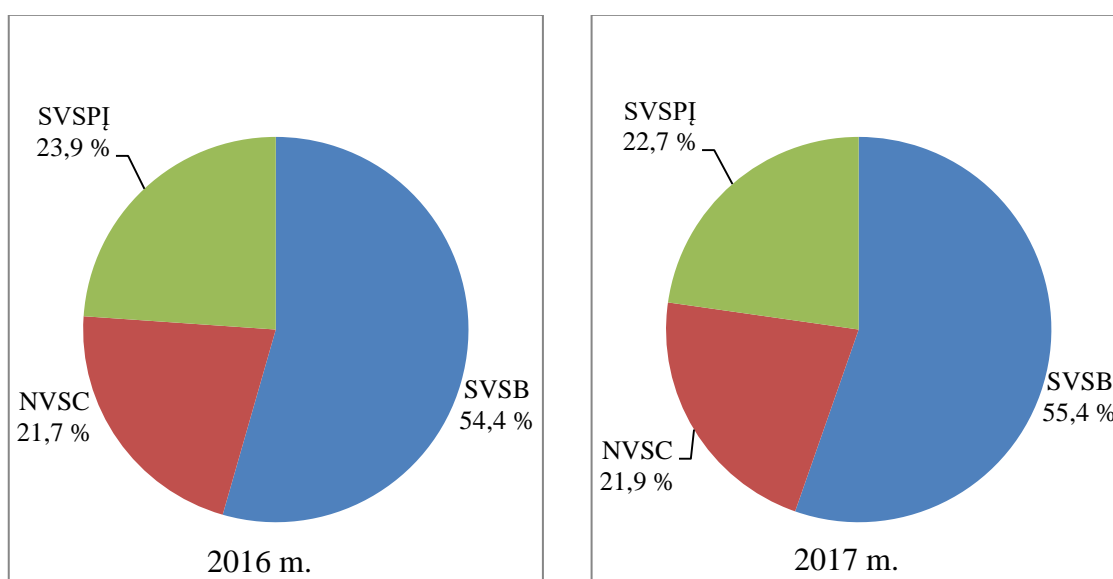
Leidinyje pateikiama 2017 m. ir 2018 m. kovo mėn. fiksuota statistinė informacija apie visuomenės sveikatos priežiūros specialistų demografines charakteristikas, išsilavinimą, darbo vietą ir jos pobūdį, užimamas pareigas, darbo krūvį, kvalifikacijos tobulinimą ir jos poreikį.

Registro duomenimis, 2016 m. buvo 2 035 įrašai apie specialistus, 2017 m. – 2 084, t. y. specialistų skaičius išlieka pastovus. Daugiau nei pusė specialistų dirbo savivaldybių visuomenės sveikatos biuruose (2016 m. – 1 114 (54,4 proc.), 2017 m. – 1 163 (54,4 proc.). Mažiau nei po ketvirtadalį – Nacionaliniame visuomenės sveikatos centre (2016 m. – 443 (21,7 proc.); 2017 m. – 460 (21,9 proc.) ir specializuotose visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose (2016 m. – 489 (23,9 proc.); 2017 m. – 478 (22,7 proc.). Specializuotose visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose 2017 m., lyginant su 2016 m., specialistų skaičius šiek tiek sumažėjo (3, 4 pav.).

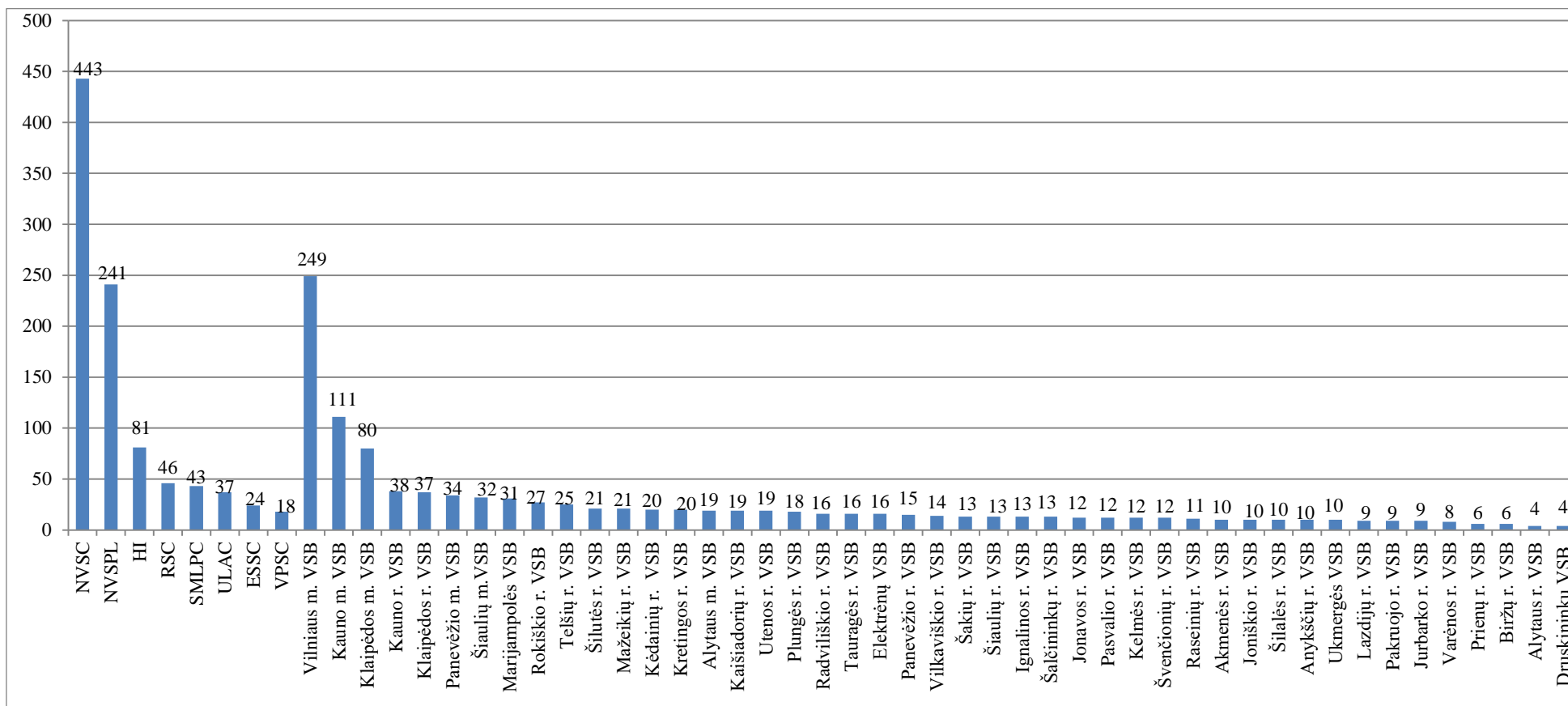
*Kai kurie darbuotojai dirba keliuose darbovietėse, todėl bendras specialistų skaičius mažesnis už visų įstaigų bendrą sumą

3 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal įstaigas (abs. sk.)

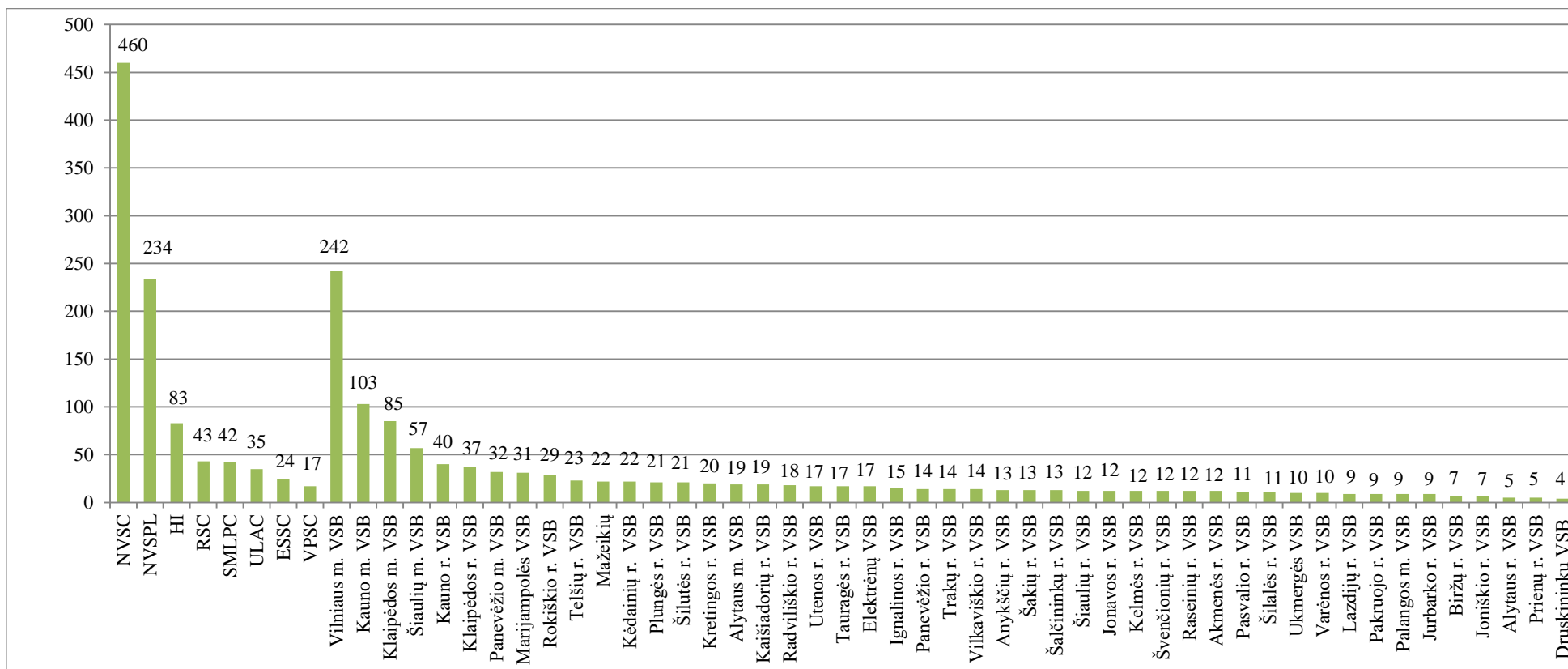

4 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų struktūra pagal darbo vietas (proc.)

2016 m. duomenis Registrui teikė 53 įstaigos, 2017 m. – 55 (buvo įsteigtos dvi naujos įstaigos – Trakų rajono ir Palangos miesto savivaldybių visuomenės sveikatos biurai). Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų skaičius konkrečiose įstaigose labai varijuoja: 2016 m. – nuo 4 iki 443, 2017 m. – nuo 4 iki 460. Darbuotojų skaičius labai skiriasi savivaldybių visuomenės sveikatos biuruose (nuo 4 iki 249) (5, 6 pav.).

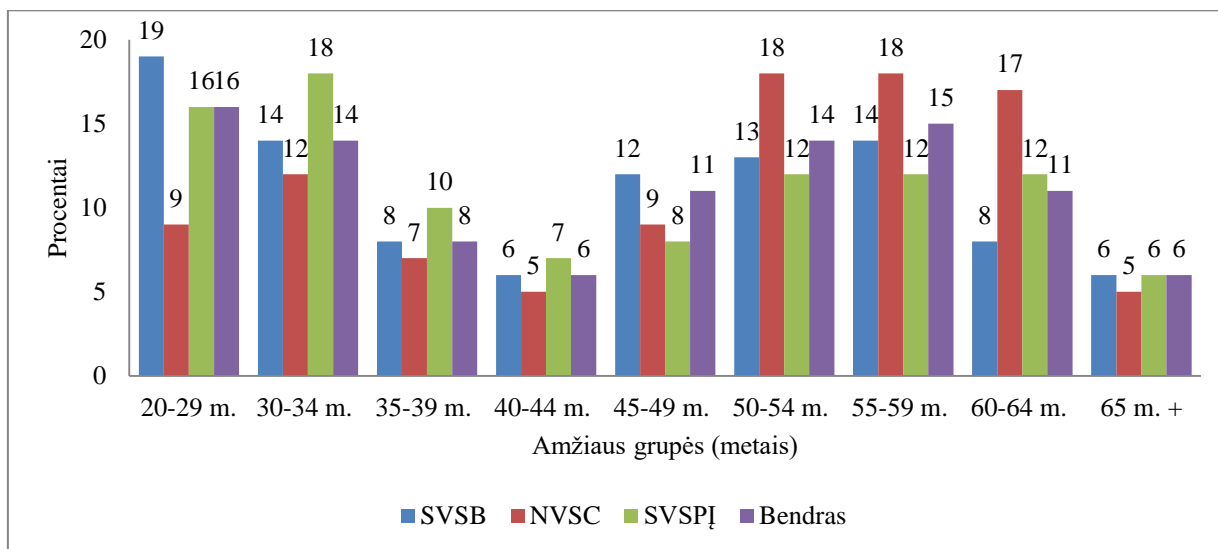
5 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų skaičius įstaigose (2016 m.) (abs. sk.)

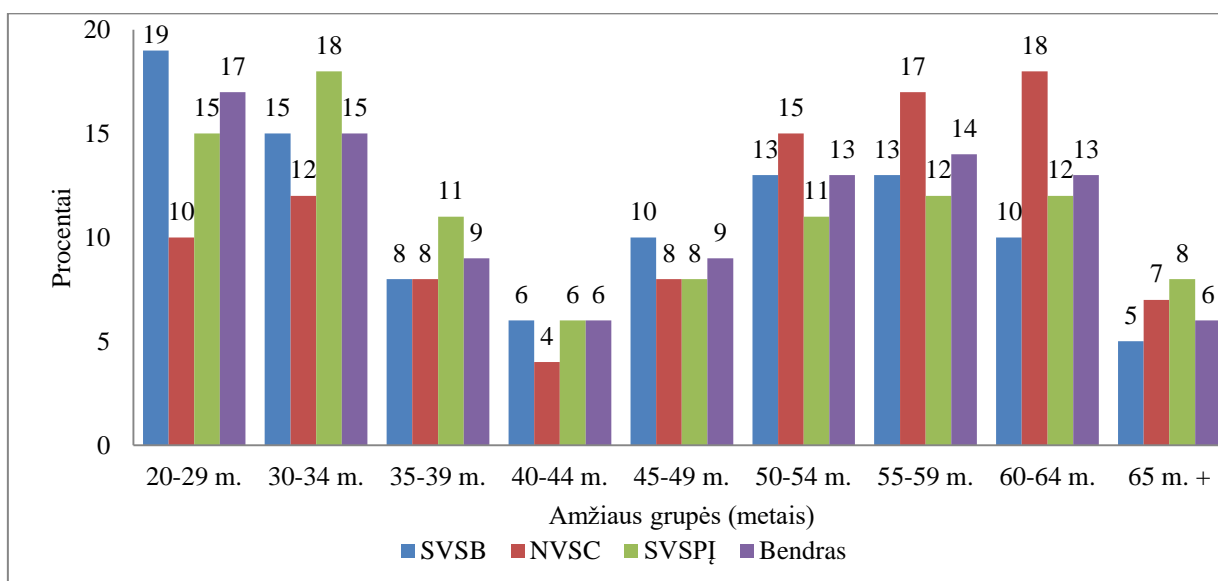
6 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų skaičius įstaigose (2017 m.) (abs. sk.)

4.2. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes ir lytį

Specialistų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose netolygus – vyrauja 20–34 m. ir 50–64 m. amžiaus grupių specialistai. Savivaldybių visuomenės sveikatos biurai ir specializuotos visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos išsiskiria jaunesniais darbuotojais (20–34 m.) (2016 m. – 33 ir 34 proc.; 2017 m. – 34 ir 33 proc.). Vyresnio amžiaus specialistų (50–64 m.) daugiausia Nacionaliniame visuomenės sveikatos centre (≥50 proc.) (7, 8 pav.).

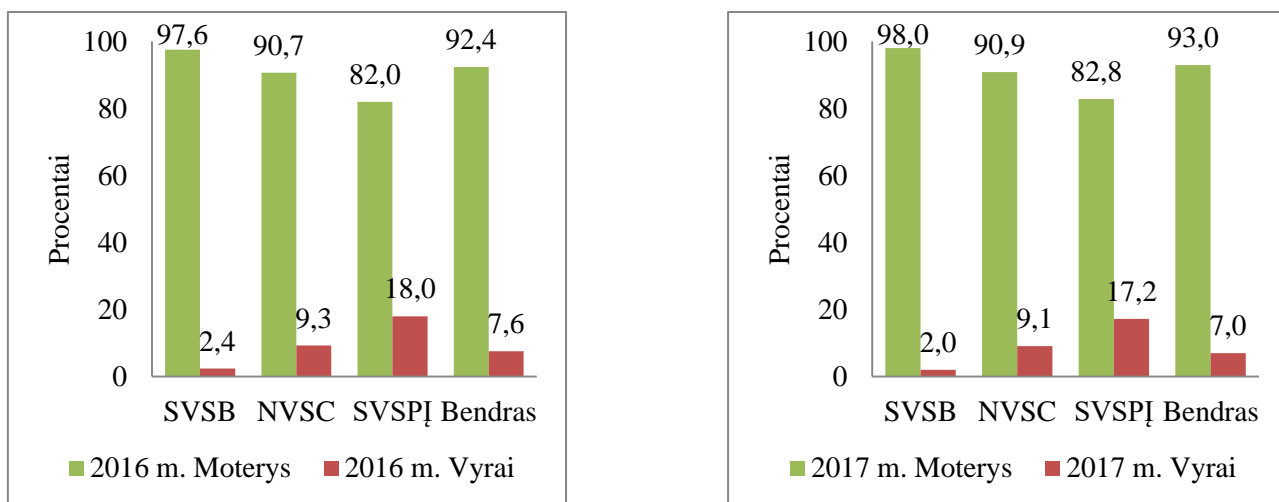

7 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes 2016 m. (proc.)

8 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes 2017 m. (proc.)

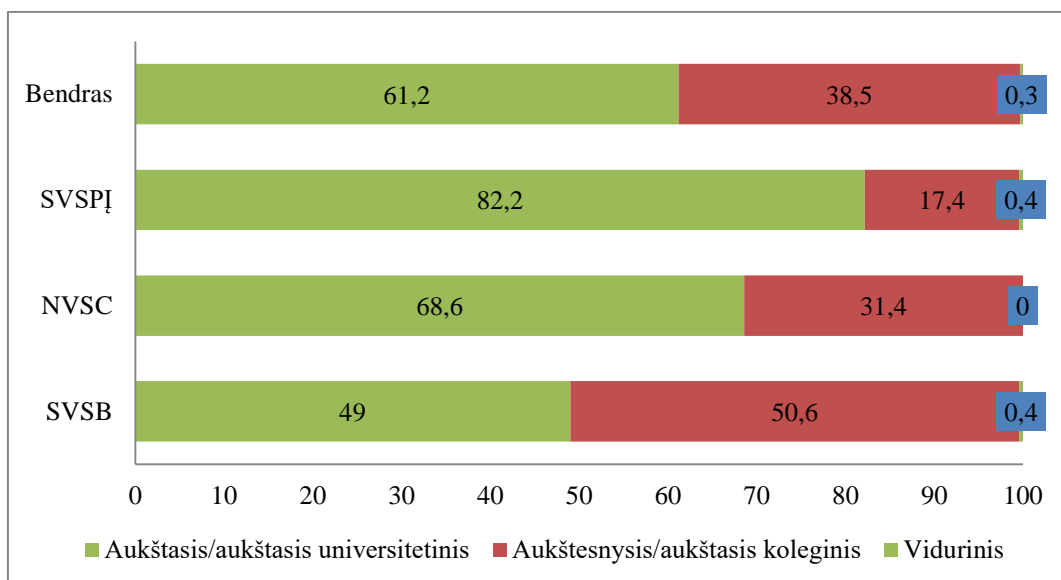
Visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose pagal lytį vyrauja moterys (2016 m. – 92,4 proc.; 2017 m. – 93,0 proc.). Daugiausia specialistų dirba savivaldybių visuomenės sveikatos biuruose (2016 m. – 97,6 proc.; 2017 m. – 98,0 proc.). Kiek didesnę dalis vyrų – specializuotose visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose (2016 m. – 18,0 proc.; 2017 m. – 17,2) (9 pav.).

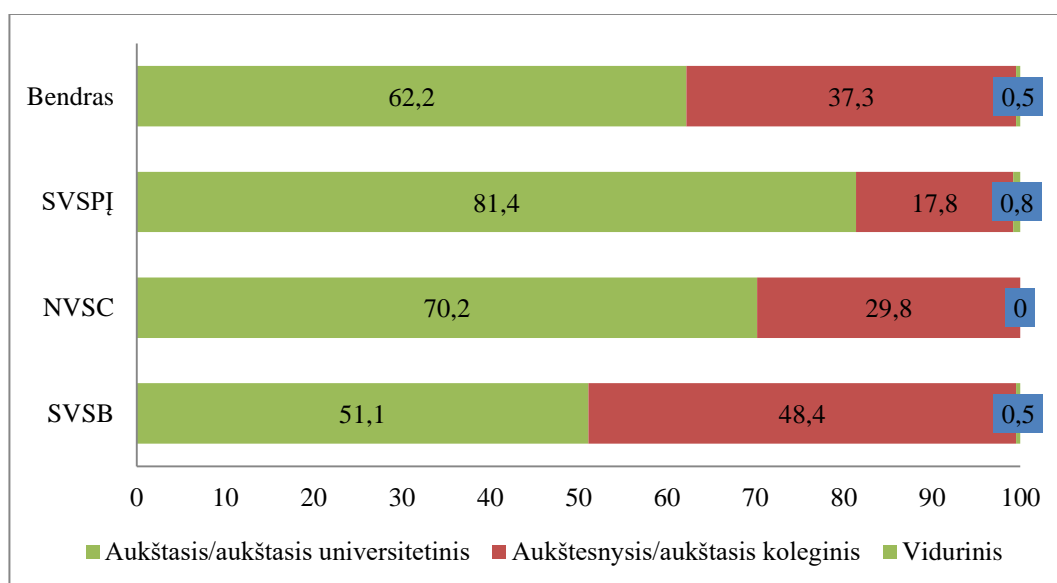
9 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal lytį (proc.)

4.3. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų išsilavinimas

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų išsilavinimas Registre klasifikuojamas vadovaujantis Švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. V-988, pagal kurį išsilavinimas skirstomas į aukštąjį, aukštąjį universitetinį, aukštąjį koleginių, aukštesnįjį, vidurinį. Analizuojant duomenis aukštasis išsilavinimas grupuotas su aukštuoju universitetiniu (abiem atvejais suteikiamas bakalauro ir/ar magistro arba jam prilygintas kvalifikacinis laipsnis), o aukštesnysis išsilavinimas grupuotas su aukštuoju koleginiu (abiem atvejais suteikiamas profesinio bakalauro laipsnis). Daugiau kaip pusė visuomenės sveikatos priežiūros specialistų yra įgiję aukštąjį / aukštąjį universitetinį išsilavinimą (2016 m. – 61,2 proc.; 2017 m. – 62,2 proc.). Aukštesnysis / aukštasis koleginis išsilavinimas vyrauja tarp savivaldybių visuomenės sveikatos biurų specialistų (2016 m. – 50,6 proc.; 2017 m. – 48,4 proc.). Daugiausia aukštąjį / aukštąjį universitetinį išsilavinimą turinčių specialistų dirba specializuotose visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose (2016 m. – 82,2 proc.; 2017 m. – 81,4 proc.). Yra darbuotojų turinčių tik vidurinį išsilavinimą, bet dauguma jų studijuoja (10, 11 pav.).

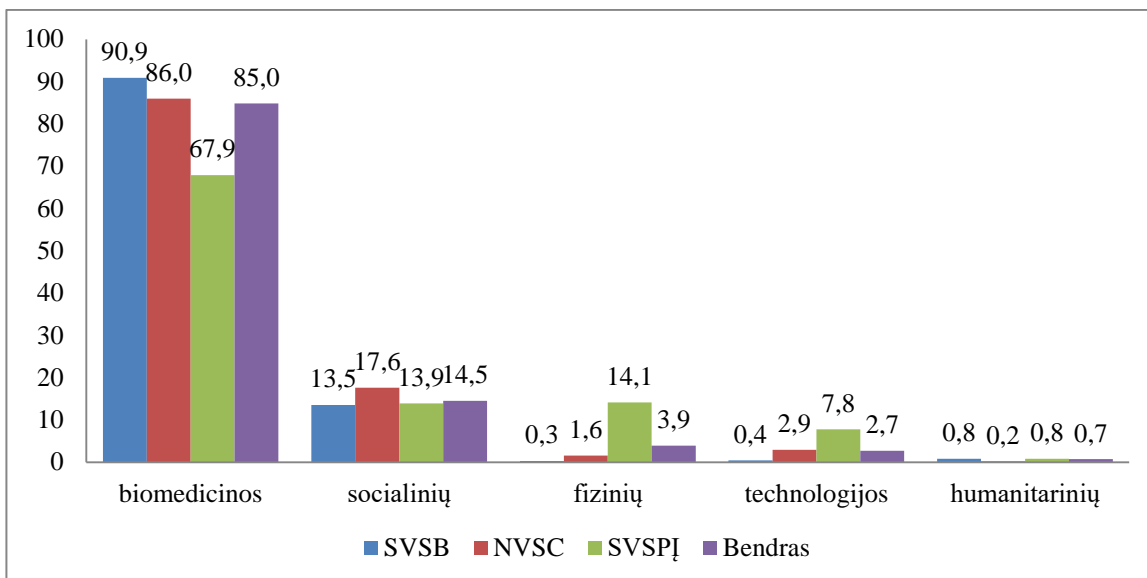

10 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų išsilavinimas pagal įstaigas 2016 m. (proc.)

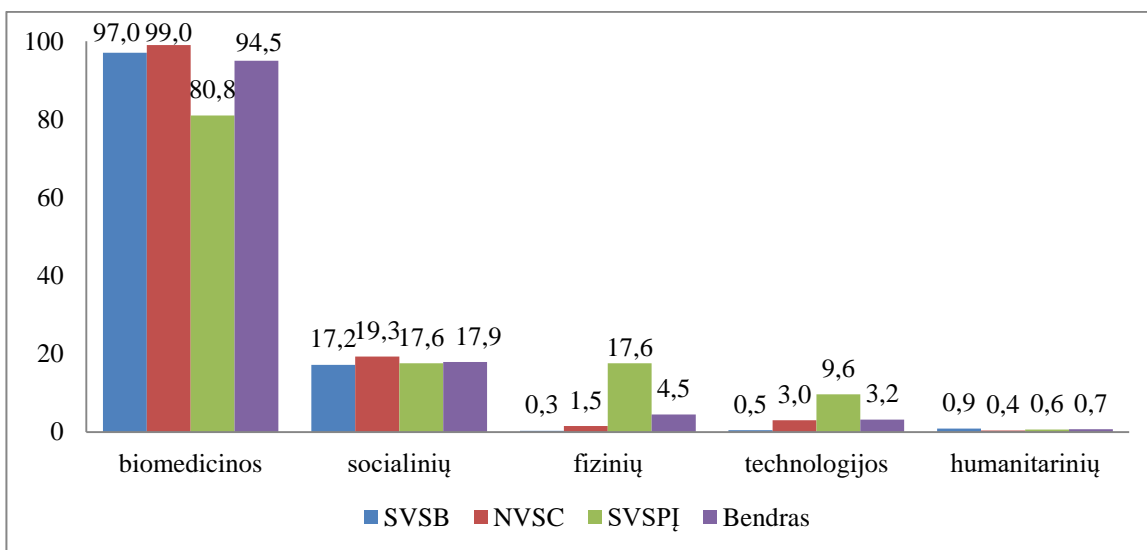
11 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų išsilavinimas pagal įstaigas 2017 m. (proc.)

Analizuojant specialistų išsilavinimą pagal studijų sritis, matyti, kad didžioji dalis jų yra įgiję biomedicinos mokslų srities išsilavinimą (2016 m. – 84,8 proc.; 2017 m. – 94,5 proc.). Antroje vietoje – socialinių mokslų studijų srities išsilavinimas (2016 m. – 14,5 proc.; 2017 m. – 17,9 proc.). Išsilavinimas pagal studijų sritis įvairesnis specializuotose visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose (12, 13 pav.).

*Kai kurie darbuotojai yra įgiję kelių sričių išsilavinimus

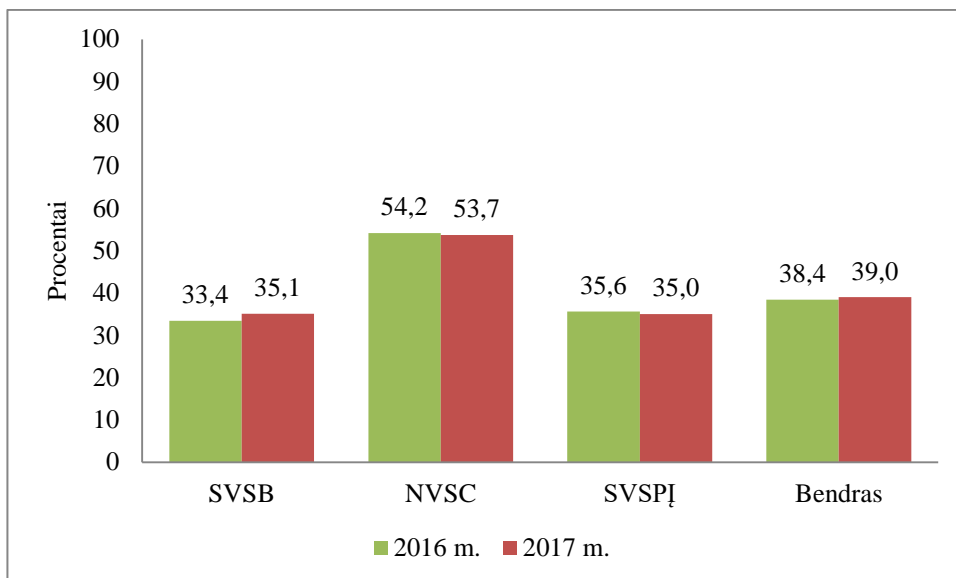
12 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų išsilavinimas pagal studijų sritis 2016 m. (proc.).

*Kai kurie darbuotojai yra įgiję kelių sričių išsilavinimus

13 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų išsilavinimas pagal studijų sritis 2017 m. (proc.).

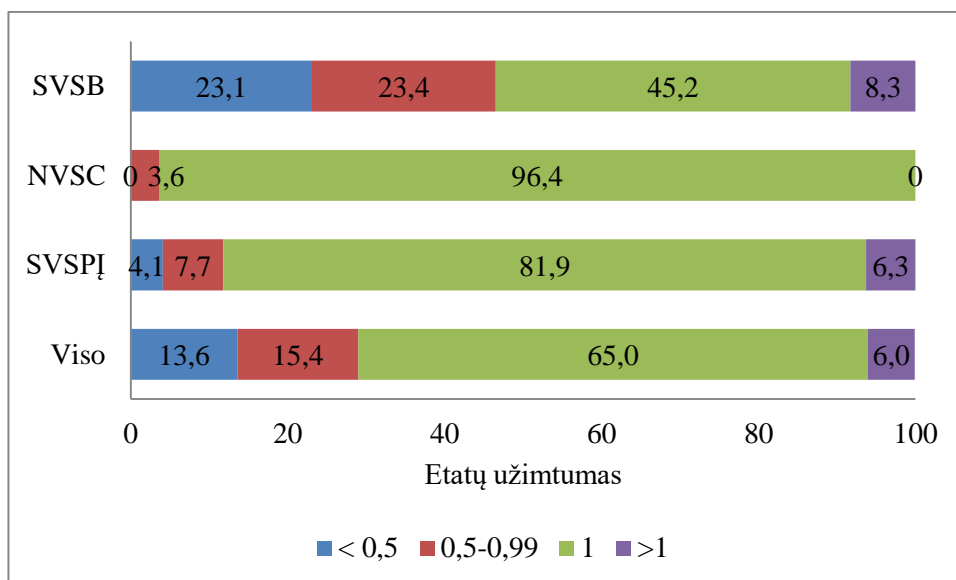
Visuomenės sveikatos krypties išsilavinimą turi mažiau nei 40 proc. specialistų (2016 m. – 38,4 proc.; 2017 m. – 39,0 proc.). Daugiau nei pusė Nacionalinio visuomenės sveikatos centro specialistų yra įgiję šios krypties išsilavinimą. Specializuotose visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose ir savivaldybių visuomenės sveikatos biuruose – apie 35 proc. (14 pav.).

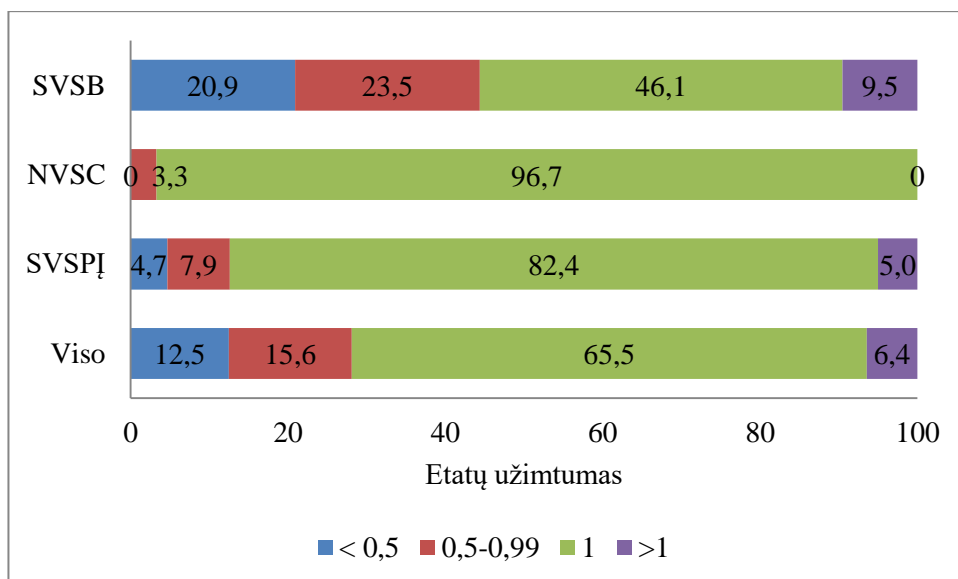
14 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai baigę visuomenės sveikatos programą (proc.)

4.4. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal užimtus etatus

Registro duomenimis, du trečdaliai specialistų dirba pilnu etatiniu darbo krūviu (2016 m. – 65,0 proc.; 2017 m. – 65,5 proc.). Nacionaliniame visuomenės sveikatos centre daugiausia vieno etato krūviu dirbančių specialistų (2016 m. – 96,4 proc.; 2017 m. – 96,7 proc.), specializuotose visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose – kiek mažiau (2016 m. – 81,9 proc.; 2017 m. – 82,4 proc.), o savivaldybių visuomenės sveikatos biuruose – nesiekia net pusės (2016 m. – 45,2 proc.; 2017 m. – 46,2 proc.). Savivaldybių visuomenės sveikatos biuruose vyrauja mažesnis nei etato ir didesnis nei vieno etato specialistų darbo krūvis, o Nacionaliniame visuomenės sveikatos centre tokiais krūviais dirbančių specialistų beveik nėra (15, 16 pav.).

15 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal užimtus etatus 2016 m. (proc.)

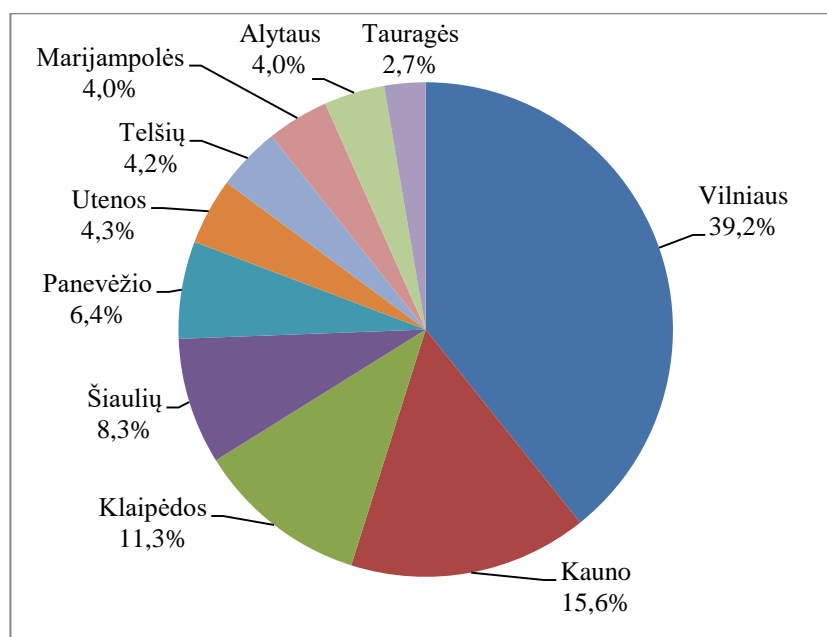

16 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal užimtus etatus 2017 m. (proc.)

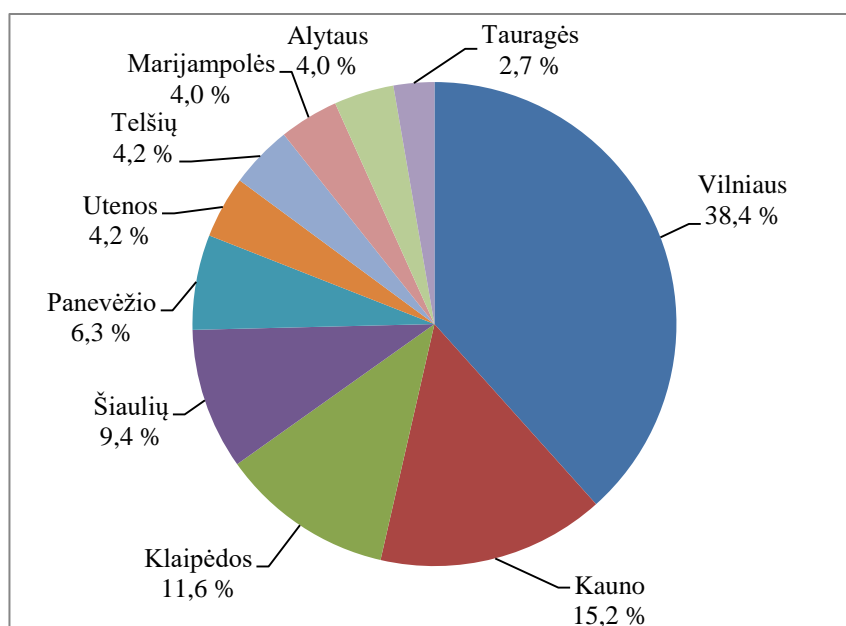
4.5. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal apskritis ir savivaldybes

Teritorinis visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas netolygus. Didžioji dalis specialistų dirba Vilniaus (2016 m. – 39,2 proc.; 2017 m. – 38,4 proc.), Kauno (2016 m. – 15,6 proc.; 2017 m. – 15,2 proc.), Klaipėdos (2016 m. – 11,3 proc.; 2017 m. – 11,6 proc.), Šiaulių

(2016 m. – 8,3 proc.; 2017 m. – 9,4 proc.) apskrityse (17, 18 pav.). Šiose apskrityse daugiau visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų arba jos didesnės darbuotojų skaičiumi.

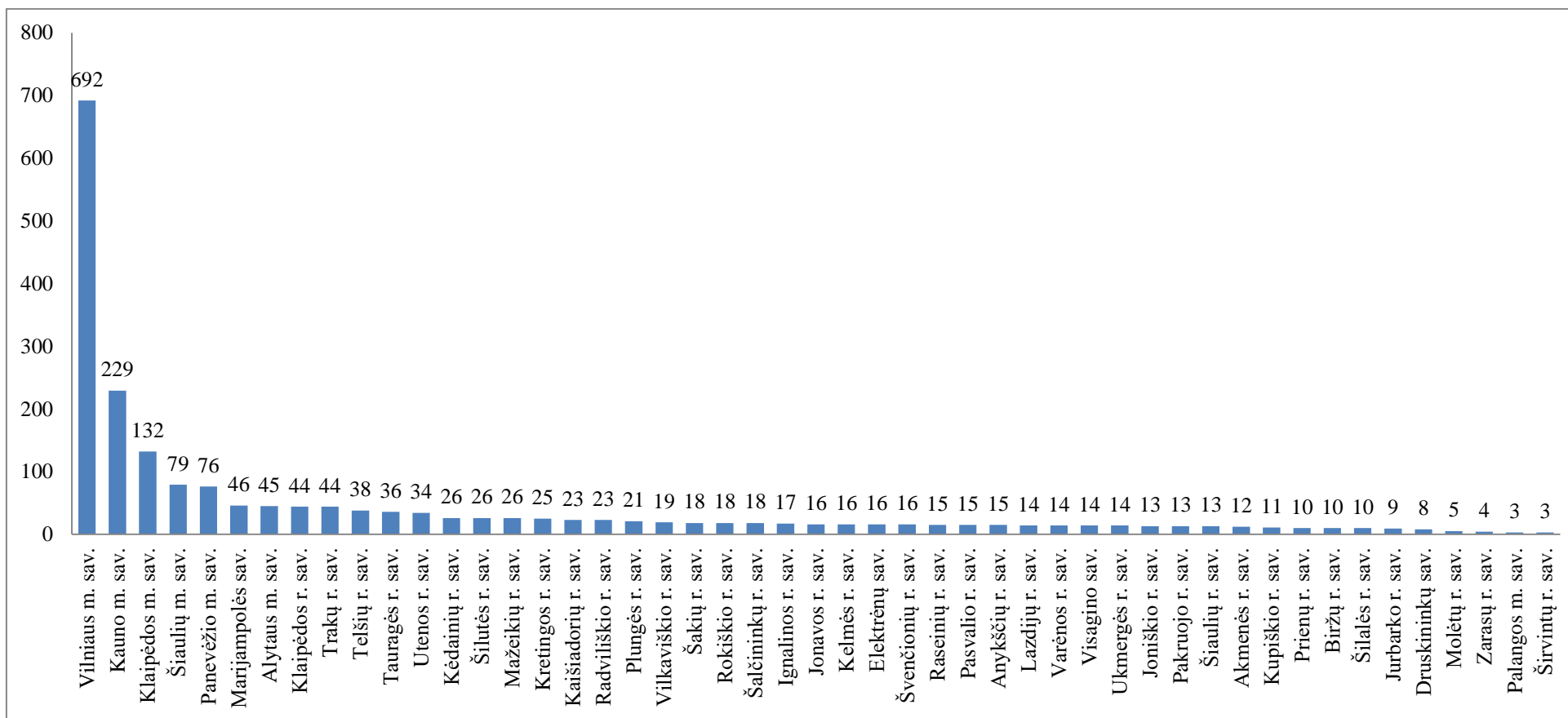

17 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal apskritis 2016 m. (proc.)

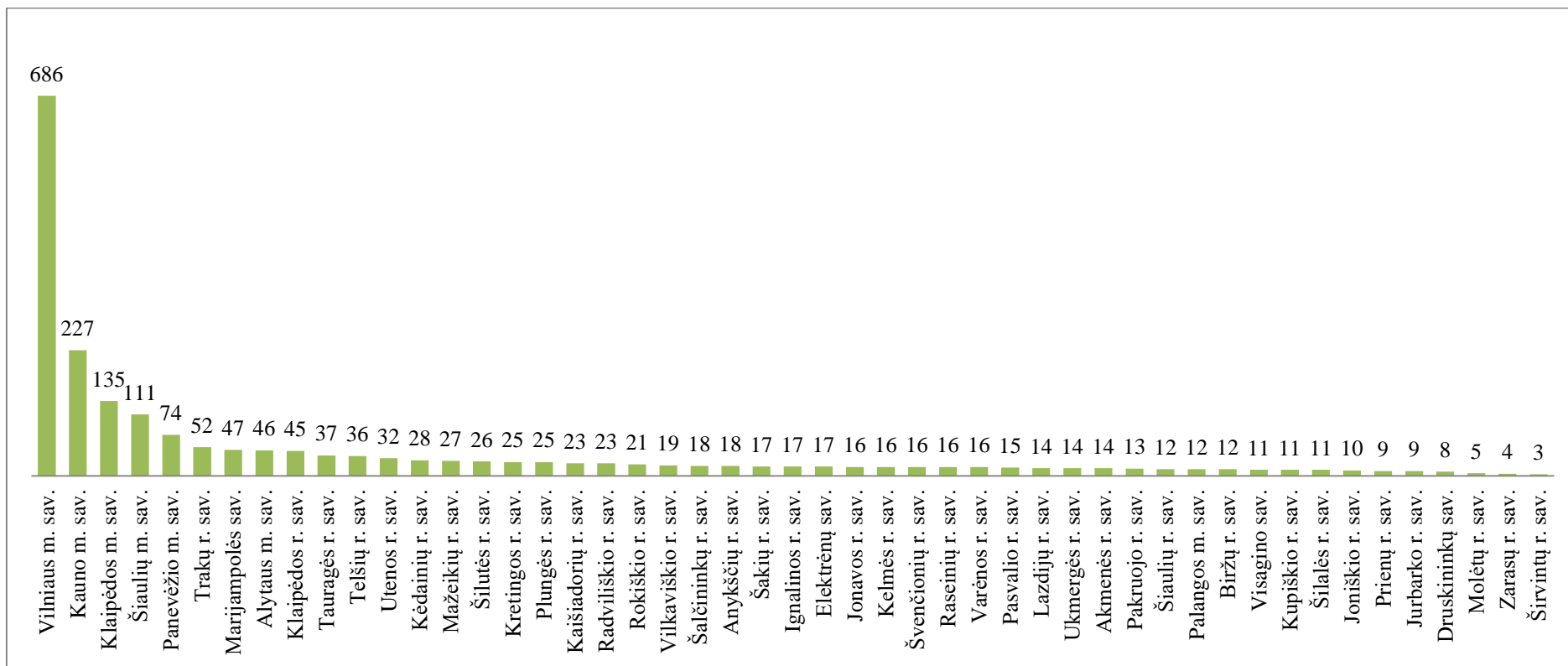

18 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal apskritis 2017 m. (proc.)

Analizuojant visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymą pagal savivaldybes, matyti, kad daugiausia specialistų taip pat Vilniaus (692 ir 686), Kauno (229 ir 227), Klaipėdos (132 ir 135), Šiaulių (79 ir 111), Panevėžio (76 ir 74) miestų savivaldybės (19, 20 pav.).

19 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal savivaldybes 2016 m. (abs. sk.)

20 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal savivaldybes 2017 m. (abs. sk.)

4.6. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų užsienio kalbų mokėjimas ir dalyvavimas kvalifikacijos tobulinime

Registro duomenimis, didžiausia dalis specialistų moka rusų kalbą (2016 m. – 59,8 proc.; 2017 m. – 67,7 proc.), daugiau kaip pusė – anglų kalbą (2016 m. – 52,7 proc.; 2017 m. – 58,3 proc.). Dalis darbuotojų nurodė mokantys vokiečių, prancūzų, lenkų ir kt. kalbas (1, 2 lentelės). Šiuos duomenis į Registrą teikia patys specialistai arba tvarkytojai.

1 lentelė. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų užsienio kalbų mokėjimas pagal įstaigų tipus (2016 m.)

Įstaigų tipas	Bendras specialistų skaičius	Iš bendro specialistų skaičiaus moka užsienio kalbas (abs.skaič., proc.)					
		anglų	rusų	lenkų	prancūzų	vokiečių	kita
SVSB	1114	494 (44,3)	600 (53,9)	40 (3,6)	32 (2,9)	101 (9,1)	28 (2,5)
NVSC	443	209 (47,2)	228 (51,5)	24 (5,4)	22 (5,0)	64 (14,5)	6 (1,4)
SVSPI	489	370 (75,7)	388 (79,4)	52 (10,6)	24 (4,9)	74 (15,1)	17 (3,5)
Bendras: *	2035	1073 (52,7)	1216 (59,8)	116 (5,7)	78 (3,8)	239 (11,7)	51 (2,5)

*Kai kurie darbuotojai dirba keliuose darbovietėse, todėl bendras specialistų skaičius mažesnis už visų įstaigų bendrą sumą.

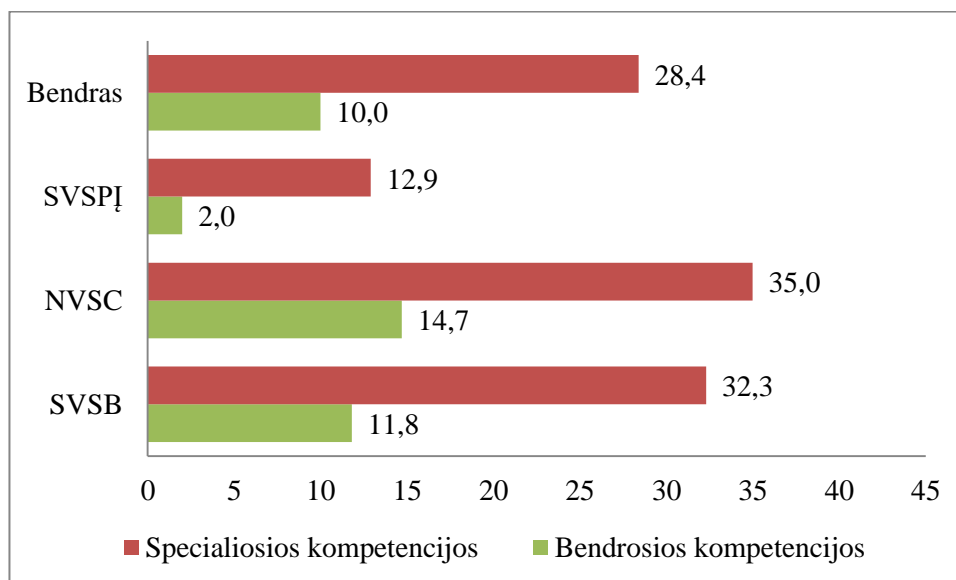
2 lentelė. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų užsienio kalbų mokėjimas pagal įstaigų tipus (2017 m.)

Įstaigų tipas	Bendras specialistų skaičius	Iš bendro specialistų skaičiaus moka užsienio kalbas (abs. sk., proc.)					
		anglų	rusų	lenkų	prancūzų	vokiečių	kita
SVSB	1163	590 (50,7)	739 (63,5)	44 (3,8)	43 (3,7)	136 (11,7)	35 (3,0)
NVSC	460	236 (51,3)	267 (58,1)	28 (6,1)	28 (6,1)	75 (16,3)	6 (1,3)
SVSPI	478	389 (81,4)	406 (84,9)	54 (11,3)	29 (6,1)	76 (15,9)	19 (4,0)
Bendras *	2084	1215 (58,3)	1412 (67,7)	126 (6,0)	100 (4,8)	287 (13,8)	60 (2,9)

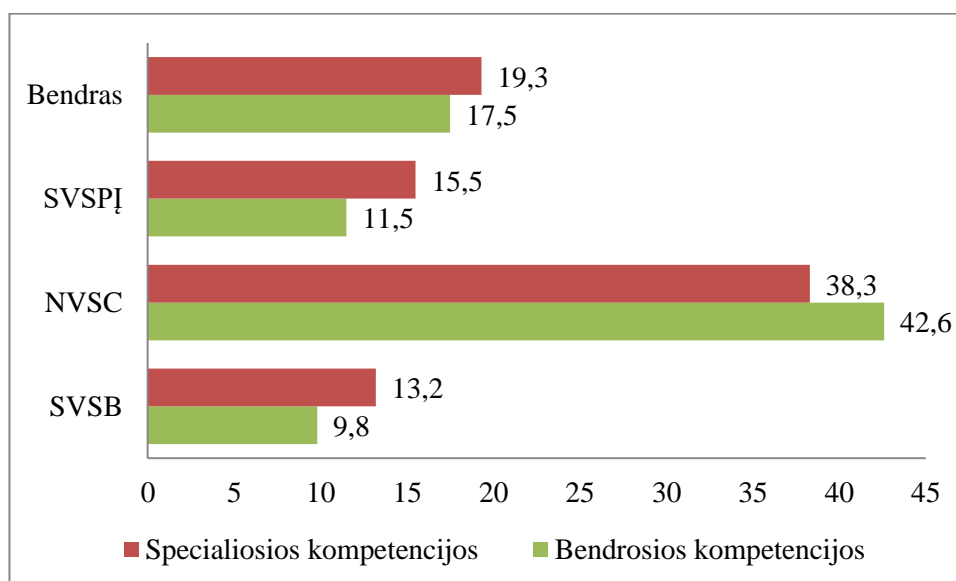
*Kai kurie darbuotojai dirba keliuose darbovietėse, todėl bendras specialistų skaičius mažesnis už visų įstaigų bendrą sumą.

Specialistai patys gali užpildyti ir pateikti į Registrą informaciją apie dalyvavimą kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose. 2016 m. daugiau specialistų tobulino specialiąsias kompetencijas (sveikatos stiprinimo, stebėsenos, saugos ir kontrolės, vadybos ir sveikatos politikos ir kt.) (SVSPI – 12,9 proc.; NVSC – 35,0 proc.; SVSB – 32,3 proc.) (21 pav.). Nacionalinio

visuomenės sveikatos centro specialistai 2017 m. dažniau tobulino bendrąsias kompetencijas (komunikacijos, kompiuterinio raštingumo, psichologijos, teisės, užsienio kalbos ir kt.) (42,6 proc.) (22 pav.).

21 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų dalyvavimas kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose 2016 m. (proc.)

22 pav. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų dalyvavimas kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose 2017 m. (proc.)

2017 m. Registrui duomenis patys pateikė 40 proc. specialistų: 60 proc. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro darbuotojų, 36 proc. specializuotų visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų ir 33 proc. savivaldybių visuomenės sveikatos biurų darbuotojų.

4.7. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų kaita

Registro duomenimis, nuo Registro veiklos pradžios (per 1,5 m.) iš visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų išėjo 268 specialistai (13 proc.): 147 specialistai iš savivaldybių visuomenės sveikatos biurų. Šiose įstaigose didžiausia ir įgaliotų tvarkyti savo įstaigos darbuotojų duomenis kaita – 24 proc. 2017 m. naujai priimti 277 specialistai. Bendras specialistų skaičius visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose išlieka gana pastovus: vieniems darbuotojams išėjus, jų vietas užima kiti.

5. Apibendrinimas

Registre sukaupti, susisteminti duomenys suteikia galimybę įvertinti specialistų, atliekančių visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas, pasiskirstymą pagal demografines charakteristikas, išsilavinimą, darbo vietą, užimamas pareigas, darbo krūvį ir pan., nustatyti jų kompetencijas, kvalifikacijos tobulinimo kryptis.

Visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose ir 2016 m., ir 2017 m. dirbo daugiau nei 2 tūkst. specialistų. Daugiau nei pusė specialistų dirbo savivaldybių visuomenės sveikatos biuruose, mažiau nei po ketvirtadalį – Nacionaliniame visuomenės sveikatos centre ir specializuotose visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų skaičius konkrečiose įstaigose labai varijuoja (nuo 4 iki 460). Didelis darbuotojų skaičiaus skirtumas savivaldybių visuomenės sveikatos biuruose (nuo 4 iki 249).

Pagal amžiaus grupes visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose vyrauja 20–34 m. ir 50–64 m. amžiaus grupių specialistai. Savivaldybių visuomenės sveikatos biuruose ir specializuotose visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos dirba daugiau jaunoms amžiaus grupėms (20–34 m.) priklausančių darbuotojų (>30 proc.). Vyresnio amžiaus specialistų (50–64 m.) daugiausia Nacionaliniame visuomenės sveikatos centre (≥50 proc.). Visose įstaigose pagal lytį vyrauja moterys (>90 proc.).

Daugiau kaip pusė visuomenės sveikatos priežiūros specialistų yra įgiję aukštąjį / aukštąjį universitetinį išsilavinimą (>60 proc.). Aukštesnysis / aukštasis koleginius išsilavinimas vyrauja tarp savivaldybių visuomenės sveikatos biurų specialistų (apie 50 proc.). Specializuotose visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose daugiausia aukštąjį / aukštąjį universitetinį išsilavinimą turinčių darbuotojų (>80 proc.). Didžioji dalis specialistų yra įgiję biomedicinos mokslų srities išsilavinimą (≥85 proc.). Visuomenės sveikatos krypties išsilavinimą turi mažiau kaip 40 proc. specialistų.

Du trečdaliai (≥65 proc.) specialistų dirba pilnu etatiniu darbo krūviu. Nacionaliniame visuomenės sveikatos centre daugiausia etato krūviu dirbančių specialistų (>96 proc.). Savivaldybių

visuomenės sveikatos biurų darbuotojai dažnai dirba mažesniu nei etato ir didesniu nei vieno etato darbo krūviu.

Teritorinis visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas netolygus. Didžiausiu specialistų skaičiumi išsiskiria Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio apskritys ir savivaldybės.

Daugiausia specialistų moka rusų kalbą (≥ 60 proc.), daugiau kaip pusė – anglų kalbą (> 50 proc.). 2016 m. visuomenės sveikatos priežiūros specialistai dažniausiai tobulino specialiąsias kompetencijas (sveikatos stiprinimo, stebėsenos, saugos ir kontrolės, vadybos ir sveikatos politikos ir kt.). 2017 m. išsiskyrė Nacionalinio visuomenės sveikatos centro specialistai, kurie dažniau tobulino bendrąsias kompetencijas (komunikacijos, kompiuterinio raštingumo, psichologijos, teisės ir kt.).

Nuo Registro veiklos pradžios (per 1,5 m.) iš visuomenės sveikatos priežiūros išėjo 13 proc. visuomenės sveikatos priežiūros specialistų. 2017 m. naujai priimti 277 specialistai. Bendras specialistų skaičius visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose išlieka gana pastovus: vieniems darbuotojams išėjus, jų vietas užima kiti.

6. Literatūros šaltiniai

1. Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas. Prieiga internete:
<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.DD80CF948782/vJLTfKAGYW>
2. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas. Prieiga internete:
<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.C81BD50A27C6/rtSarvHdCb>
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. lapkričio 18 d. nutarimas Nr. 1207 „Dėl žinybinio Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų registro įsteigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir veiklos pradžios nustatymo“. Prieiga internete:
<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/dcf539c0929111e5a6f4e928c954d72b>
4. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 23 d. įsakymas Nr. V-988 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2005 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. ISAK – 522 „Dėl išsilavinimo klasifikatoriaus patvirtinimo“ pakeitimo. Prieiga internete:
<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.8E548E08E2C8>
5. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. gegužės 21 d. įsakymas Nr. V-949 „Dėl studijų sričių klasifikatoriaus patvirtinimo“. Prieiga internete:
<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.70E55ED3687C>
6. Higienos institutas. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų registro ataskaita. Vilnius, 2017. Prieiga internete:
http://www.hi.lt/uploads/pdf/padaliniai/VSTC%20IS/VSPSR/galutine_%20VSPSR%20ataskaita%202017.04.pdf
7. Higienos institutas. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų registro duomenų ataskaita. Vilnius, 2018. Prieiga internete:
http://www.hi.lt/uploads/pdf/padaliniai/VSTC%20IS/VSPSR/VSPSR_2018_ataskaita.pdf